

додаткового оброблення продукту, а також особливості його складу. Тому в назві має бути уточнення *напій кефірний, напій ряжанковий* тощо. Відповідно, *кефірний напій* – кисломолочний продукт, виготовлений не з живої закваски, а з висушених порошкоподібних бактерій, доданих до пастеризованого молока.

Отже, сьогодні споживачеві пропонують не лише кефір, виготовлений за класичною технологією, а й кефір пастеризований та кефірний напій, які різняться технологією приготування. Ці особливості повинні бути відбиті й у назві продукту.

ВТСУМ – Великий тлумачний словник української мови / Ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь : Перун, 2005.

НСІС – Новий словник іншомовних слів / За ред. Л. І. Шевченко. – К. : Арій, 2008.

СУМ – Словник української мови : В 11 т. – К. : Наукова думка, 1970–1980.

Л. В. ТУРОВСЬКА

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ – ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

У сучасній українській мові прикметник *технічний* уживають зі значеннями: 1) пов'язаний із технікою (напр., *технічний прогрес*); пов'язаний із вивченням, упровадженням і науковою розробкою техніки, який зумовлює ці процеси (напр., *технічна освіта*); який працює в галузі техніки (напр., *технічна інтелігенція*); 2) який стосується роботи машин і механізмів, пов'язаний із їхнім використанням, обслуговуванням, збереженням тощо (напр., *технічний догляд*); 3) призначений для використання або подальшої обробки в промисловості (напр., *технічне залізо*); 4) стосується техніки, пов'язаний із нею (напр., *технічні засоби*); 5) пов'язаний із зовнішнім, формальним боком справи (напр., *технічні деталі питання*); 6) який позначає спеціальне поняття, що стосується певної ділянки техніки й науки (напр., *технічний термін*) (див. СУМ, с. 104 – 105; ВТСУМ, с. 1448; СУМ-1, с. 1148). Прикметник *технологічний* має кілька значень: 1) який стосується технології; пов'язаний із засобами і методами промислової обробки матеріалів, виробів (наприклад, *технологічний прийом*); 2) пов'язаний з обробкою або переробкою матеріалів і виготовленням виробів за суворо встановленою технологією (напр., *технологічний процес*); 3) який легко піддається обробці, придатний для неї (напр., *технологічна тріска*) (див. СУМ, с. 105; ВТСУМ, с. 1448; СУМ-1, с. 1148).

Термін *технічні вимоги* (technical specification) зафіксований зі значенням “нормативний документ, що встановлює вимоги, яким повинна відповідати продукція, процес або послуга, та визначає процедури, за допомогою яких може бути встановлено чи дотримано такі вимоги” (див. СС; ДСТУ 1.1-2001); *технологічні вимоги* – норми, правила, яким повинен відповідати конкретний виріб, матеріал, речовина тощо або їхня група, окрім того це процедури, за допомогою яких можна встановити, чи дотримані ці норми (ДСТУ 2391:2010).

Отже, встановлюючи вимоги до технічного укріплення та охорони об'єктів і приміщень, рекомендуємо використовувати термін *технічні вимоги*.

Л. В. ТУРОВСЬКА, 2017

- ВТСУМ – Великий тлумачний словник української мови. – К.; Ірпінь : Перун, 2005.
- ДСТУ 1.1-2001 Національна стандартизація. Стандартизація та суміжні види діяльності. Терміни та визначення основних понять. – Держспоживстандарт України, 2001.
- ДСТУ 2391:2010 Система технологічної документації. Терміни та визначення основних понять. – Держспоживстандарт України, 2010.
- СС – Словарь-справочник терминов нормативно-технической документации. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru>.
- СУМ – Словник української мови : в 11-ти т. – Т. X. – К., 1979.
- СУМ-1 – Словник української мови / Відп. ред. В. В. Жайворонюк. – К., 2012.

Л. А. ХАЛІНОВСЬКА

ЗЛІТНО-ПОСАДКОВА ЧИ ЗЛІТНО-ПОСАДОЧНА СМУГА?

У мові українських засобів масової інформації використовують номінації *злітно-посадочна* та *злітно-посадкова смуга*. Паралельне функціонування цих термінів потребує пояснень.

Досить часто в інформаційному просторі натрапляємо на термін *злітно-посадочна смуга*, що є невдалою транслітерацією з російської мови, наприклад: “Як повідомляв УНІАН, у понеділок в аеропорту “Київ” “Боїнг” 737-500 авіакомпанії UTair з Москви після посадки виїхав за межі злітно-посадочної смуги і прокотився 20 метрів по траві” (УНІАН); “Літак компанії Wizzair Тревизо (Італія) – Київ під час посадки викотився на ліву обочину злітно-посадочної смуги з розворотом на 180 градусів” (ТСН); “Авіаційна компанія “Авіа-Союз” заснована у 1998 році і базується на аеродромі “Майське” (Дніпропетровська область). Аеродром має розгорнуту інфраструктуру: адміністративна будівля з класами для занять парашутистів і льотним складом, контрольно-диспетчерський пункт, стоянки для літаків, ґрунтова злітно-посадочна смуга” (АС); “Компанія “Скорзонера”, яка володіє гірськолижним курортом “Буковель”, планує вкласти 20 мільйонів гривень в Івано-Франківський аеропорт. Гроші будуть спрямовані на будівництво ще однієї злітно-посадочної смуги” (АН); “Аеропорт Тенцін-Гілларі (Лукла, Непал) розташований на висоті 2900 метрів над рівнем моря і має найкрутішу злітно-посадочну смугу у світі” (ПЛ).

Серед сучасних нормативних документів, які використовує Міністерство інфраструктури України, є перелік термінів на позначення місця перебування літальних апаратів (повітряних суден): *злітно-посадкова смуга*, *злітно-посадковий майданчик*, *льотне поле*, *льотна смуга* (ПЗПП). Термін *злітно-посадкова смуга* (англ. *runway*) позначає визначену прямокутну ділянку суходільного аеродрому, підготовлену для зльоту та посадки повітряних суден. Наприклад, “У 2008–2009 роках у аеропорті Київ була реконструйована і подовжена злітно-посадкова смуга, оновлено світлосигнальне обладнання” (АК); “Відступаючи з аеропорту Луганська, українські військові підірвали злітно-посадкову смугу” (УП); “Обмерзання злітно-посадкової смуги порушило нормальну діяльність московського аеропорту Шереметьєво” (УІ).

До використання пропонуємо термін *злітно-посадкова смуга* з відповідною аббревіатурою ЗПС; словосполучення *злітно-посадочна смуга* варто уникати.

Л. А. ХАЛІНОВСЬКА, 2017